

עין משפט נר מצוה

שבעת ימים פרק ראשון יומא

מסורת הש"ס

(א) פסחים סה. (ב) (אמר).
(ג) דמאי פ"ב מ"ד, (ד) (ג"ל)
(ה) (לכ"ג), (ו) (דליתא)
במשבר שני פ"ג מ"ח
ויבטלו ה"ס פסחים פ"ג.
(ז) (שולחן,
פ"ג)

גליון הש"ס
ה"ה ד"ה ד"א וכו'
ל"בבבב פ"הר"רין ש"הית'
ב"ג"ה" ע"ן לקמן דף ע"א
מ"ס' ד"ה' ת"ן:
ב"א"ר' ו"ב"ש' שא"ן י"ש"ם
ב"ה' ע"י ח"פ' סוכה דף מ"ג
פ"ג' ח"פ' ד"ה' ש"פ"ט:

מוסף רש"י
בשלמא ראשון שמא
שלישי. ויפ"ר' ל"בבב
למפוקי' ש"מ' ע"ב'ר' י"ז
י"מ' ה"ו' ד"ה' ו"ה' ש"פ'
ד"מ' ד"ל' מ"ה' ש"פ"ה'
ה"ה' ר"ש"מ' א"ן נ"ק
ל"ס' ו"ל"ג' ש"ל' י"ב"ה'
ו"ש"ל' י"מ"ט' נ"י"מ' ש"ן
ה"ה' ל"ח"ה' (ו"ד"ש"ן' ס"ג.)

תוס' ישנים
שביעי א"ס למד שביעי
לש"ש' ר"י כ"כ' ח"מ"ו'
אל"ל' י"מ'ד' ע"ל' ש"ב"י'
ח"ק"ו' ל"ש"ש' ש"ט"ו"ר:
ש"ו"ת"ו"ן' ע"ה' מ"מ"ן
ש"ת"ו"ן' ע"ה' מ"מ"ן
ל"כ"ו"ה' ש"ת"ו"ן' מ"מ"ן
ל"מ"ל"ט' ב"ת' ש"מ"ו"נ"ל' ו"כ"י'
כ"ך' פ"י' נ"ק"ט"ר"ס' ו"א"ן
נ"ח"ה' ש"ב"י' ת"ן' ע"ל"מ"ן
ה"י' כ"ה"י"ט' ג"ו"ל"י"ס' אל"ל'
ל"מ"ל"י' ב"ת"ל"י' ד"ד' ה"י' י"ה'
ד"ל"מ"ר"ן' ל"ק"מ"ן' ו"ד"ך' י"ח.
ה"ר"ק"ב' ד"ע"י"ר' ע"י"ל"ל' ל"ה'
מ"ח"ה' כ"ה' ב"י"ת"ו"ן' ל"י"ח'
מ"ל"כ"ה' א"ן' ו"ה' א"ח"ו"ן' ש"ל'
ב"ת' ש"מ"ו"נ"ל' ד"ק"ו"ש"ן' פ'
ה"א"ח"ר' ו"ד"ך' ו"ד"ך' א"ל"ל' א"ח"ר'
ה"י' ל"ש"ן' ד"כ"ו"ה' ד"ק"א"ח"ר'
ל"י"ן' כ"ה"ו"ן' ק"מ"ר'.

(ח) ג"ל הידום

זוה פרישתו לקדושה. ליכנס למחנה שכינה ולא יבא לכו זחה עליו ויהא נדל מכל קלות ראש שחלה עליו אימנה בהדלתו מן הכבוד: וזה פרישתו לטהרה. להחמיר בטהרתו מפני קל שיעשין בו לטמא בו ביום להטבילו להוליאו מלגן של זדוקים לך החמירו בטהרתו של יבא יבא אדם נוגע בו: **הא איכא נמי האי.** שזה מוין עליו כל שבעה זה אין מוין עליו כל שבעה: **בשלמא.** יוס ראשון מוין עליו שמה היום יוס שלישי לטומאתו וכן שני וכן שלישי שמה שעה אחת קודם פרישתו נטמא: **חמישי שמה שביעי.** שמה היה הראשון לפרישה שלישי לטומאה נמלא החמישי שביעי וכן שני וכן שביעי: **אלא רביעי.** אמאי מוין עליה לא בשלישי איכא לספוקי דהא משפירש לא נטמא צמת ולא בשביעי איכא לספוקי ש"מ היה שביעי לטומאתו הכי יוס אחד לפני פרישתו שלישי לטומאה נמלא שלם הוא בשלישי והוא שביעי צלל שלישי אינו כלום: **ולא אימא דמסרמי** מפרשין ליה: **ואע"ג** דלא הו רביעי שלו בשבת ונמאלת האחתו בטלה שני ימי: **דכידן פליא מילתא.** שאין זמנה קדושה: **דינפרמי רביעי** שלו **שבת.** ולא יפסקו היומי אלא יוס אחד: **פרהדרין.** מתוך שכה"ל **לשבת בלוטוי.** לשון שריס כן היתה נקראת לשבת שריס: **כחלה.** כל ימי שמעון הזדוק שהארץ ימים היו קוראין אותה לשבת בלוטוי: **מסוך שנותין ממון לכהונה.** מתוך שכה"ל בית שני היו עומדין ע"י ממון שנתין על כהונה גדולה למלכי בית השמונאי: **מחליפין אוסה כל י"ב חש.** כלומר שרשעים היו ולא היו מוילאין שנתן ומעמידים אחר מחמיו וכל כהן המתחדש זה סוחר אותה וזונה בנין נאה מן הראשון שמהא קרייה על שמו ונמאל מחלפת כל שנה ושהנה: **כפרהדרין הללו.** שמהלך מחלפת בכל שנה ושנה חזרו לקרות לשבת פרהדרין: **הנחמוסין.** הלוקחין תנוואה מעם הארץ למכור פת לשוק לא חייבו עליהן להעלות מעשר שני של דמאי לירושלים אל"ל תרומת מעשר שהוא אחד ממאה וחלה יתן לכהן אבל ומעשר ראשון ומעשר עני מפרשין אותן ואין נוטנים ונחתום חזר עסקין ומתוך שהוא רגיל למכור כל שעה הקילו עליו שאינו לרין להפריש עליו מעשר שני של דמאי לעלות לירושלים [ואן] (ד' לפדות: לפי

זוה פרישתו לקדושה ואחיו הבהנים נוגעין בו וזה פרישתו לטהרה ואין אחיו הבהנים נוגעין בו כמאן או ר"מ או רבי יוסי דאי ר' חנינא סגן הבהנים הא איכא נמי הא מתקף לה רבי יוסי רב רבי חנינא בשלמא ראשון שמוא שלישי שני שמוא שביעי ששי שמוא שביעי שלישי שמוא שביעי אלא רביעי למה לי שביעי שמוא איכא לספוקי ולא בשביעי איכא לספוקי והוא כל שביעי מי איכא והא קיימא לן הרהואה שבות ואינה רוחה את השבת אלא מאי אית לך למימר שבעה לבר משבת הכא נמי שבעה לבר מרביעי אמור רבא הלכך כהן גדול ביום הכפורים דלא בדידן תליא מילתא אלא בקביעא דירחא תליא מילתא בתלחא בתשרי בעי לאפרושי וכל אימת דמתרמי תלחא בתשרי מפרשינן ליה אבל כהן השורף את הפרה דבדידן תליא מילתא מפרשינן ליה רב רביעי בשבת כי היכי דנתרמי רביעי שלו בשבת: **ללשכת פרהדרין וכו'.** תניא רבי יהודה ובי לשכת פרהדרין היתה והלא לשכת בלוטוי היתה אלא בתחלה היו קורין אותה לשכת בלוטוי ומתוך שנותנין עליו כהונה ומחליפין אותה כל שנים עשר חודש כפרהדרין הללו שמחליפין אותם כל שנים עשר חודש לפיכך היו קוראין אותה לשכת פרהדרין תנן התם הנחמוסין לא חייבו אותן חכמים להפריש אלא תרומת מעשר וחלה בשלמא תרומה גדולה לא דתניא לפי

והכי נמי מומר ולשן כהן ועוד איכא בינייהו מילתא אחריתי שיה אחיו הכהנים נוגעין בו זה אין אחיו הכהנים נוגעין בו ולא נהירא כדמשמע לקמן בשלישי פ"ב ודף כה. ושם גבי זקן יושב במערכה דאין ישיבה בלשכות הנוטיות בחול ופחותות לקדש: **תנן** התם הנחמוסין לא חייבו אותם להפריש אלא תרומת מעשר והאה. בפ"ב דמסכת דמאי פריך בירושלמי תמן (פ"ה) מנין הלוקח מנחתום כ"ד מעשר נוטל כדי תרומת מעשר וחלה וכו' והכא

אח אמר הלוקח מפרש וכה את אמר נחתום מפרש ר' יונה אמר אימתפלגין ר' יוחנן ור"א חד אמר כן בעושה בטהרה כאן בעושה בטומאה נראה לפרש מתני' דהכא נחתום עם הארץ העושה בטהרה שאוכר גבל חזר לעשות לו חלתו בטהרה הלכך כיון דטרה כולי האי סמכין עליה נמי דודאי תקנה ואין לרין הלוקח ממנו להפריש והיה מתני' דמחייב ללוקח להפריש מיירי נחתום עם הארץ דלא מפרש ומד אמר כאן במדה דקה כאן במדה גסה ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא וכו' ומפרש התם אמתניתין אחריתי טעמא דחילוקא דבין גסה לדיקה משום חינוקות שלא יאכלו טבל בשם רבי יוחנן מדה דקה הואיל והמוכר משתכר הוא מפרש מדה גסה לוקח משתכר לוקח מפרש ופריך התם וקשיא על דרבי יוחנן אס בעושה בטהרה יפריש על הכל פ' אפילו מעשר שני ונסקוה לירושלים ומשני דבין הוא שלא יפריש כלום שאין מוסרין ודאי לעם הארץ כלומר דאפילו ודאי דאיכא למימר דעם הארץ יעשרנו אפי' הכי לא סמכין עליה דחיישין דילמא לא מתקן ליה והיינו דקאמר אין מוסרין אפי' ודאי לעם הארץ דוקא אבל למחר שרי ומתניתין נחתום חזר שמוכר למחר עסקין ואפי' דבין הוא הנהנתום לא יפריש לכל הפחות מעשר שני משום דטריחא מילתא ונמלא ללוקח מעם הארץ מעשר שני ומעלהו ואוכלו בירושלם ואין לפרש שאין מוסרין ודאי לעם הארץ אבל דמאי מוסרין דהא ליחא דבעירובין בפ' בכל מערבין (דף ל"ג) מוכח דאין מוסרין דמאי לעם הארץ גבי עם הארץ שאמר למחר קי לא אגודה של ירק וצפ' המוכר את הספיה וצ"ד דף פ"ה) גבי הלוקח ירק מן השוק וכו' וצפ"ק דחולין (דף י"ג) הנותן לחמיו מעשר את שהוא נתן לה ואת שהוא נוטל הימנה ומקשה ונמי על דרבי אלעזר אס במדה דקה יפריש על הכל ולא משני מידי לפי שכבר תירך לר' יוחנן והוא הדין לר' אלעזר ובירוש'

והא דקאמר התם והוא הטמא על הטמא למה לי אלטרין סד"א שלישי למעוטי שני שביעי למעוטי שני דקה ממוטע ימי טהרה אבל איכא דעבד ברביעי ובשמיני אימא שפיר דמי קמ"ל יש לפרש אפילו למ"ד אין הוא בומנה מזה ולא או קאמר ברביעי או בשמיני כלומר קמ"ל אי עבד הואה קמיתא ברביעי והשניה ברביעי או קמיתא בשלישי כמשפטה ובתריחא בשמיני קמ"ל פ"ה דעבדן שיהא ד' ימים בין הואה להואה לא פחות ולא יותר וכן פירש רש"י התם:

דאי ר' חנינא סגן הבהנים הא איכא נמי הא. תימה לי אכתי איכא נמי גזי פורש ללשכת פרהדרין זה פורש ללשכה שעל פני הכירה י"ל דלא קא תשיב אלא מילתא דחשיבותא שיש מעלה זה מזה אלמא מה שזה פורש ללשכה זו זה פורש ללשכה זו לא מילתא דחשיבותא הוא נהאי טפי מנחאי אי נמי ג"ל לפרש דמאי מילי קחשיב שזה פרישתו לקדושה דהיינו ללשכת פרהדרין שהיתה צנויה נקודש ואפילו את"ל שהיתה פתוחה לחול וא"כ היה מוכה סחול דאי לא הכי הא אין ישיבה צעורה וכו"ש שאין ימים בה וא"כ לא היו פרישתו לקדושה יש לומר אפי' כיון דהיתה צנויה נקודש נסמון לעודה קרי ליה שפיר פרישה לקדושה וזה פרישתו לטהרה ללשכה שעל פני הכירה העומדת בהר הבית שאין בו קדושה יותר מירושלים אלא שטור יותר שבו ועל קרי וכל מי שטומאה יואה מגופו אין נכנסין לו יש מפרשין ללשכת פרהדרין היתה פתוחה לקודש ואע"ג דא"כ קדש הוא אין ישיבין על יש לומר כיון שצנויה בחול ופתוחה לקדש ונתי דמוכה קדש לענין אכילת קדשי קדשים כדמשמע בלחזה מקומן (ובמים דף נ"ג) מיהו מותר ליטב בה ולשן בה דלא קדשה לגמרי כקדושת עורה דהא אמר פרק אחריו מקומן (א"ש) דאין חייבין עליהן כרת טמאים וישן כהן ועוד איכא בינייהו מילתא אחריתי שיה אחיו הכהנים נוגעין בו זה אין אחיו הכהנים נוגעין בו ולא נהירא כדמשמע לקמן בשלישי פ"ב ודף כה. ושם גבי זקן יושב במערכה דאין ישיבה בלשכות הנוטיות בחול ופחותות לקדש:

תנן התם הנחמוסין לא חייבו אותם להפריש אלא תרומת מעשר והאה. בפ"ב דמסכת דמאי פריך בירושלמי תמן (פ"ה) מנין הלוקח מנחתום כ"ד מעשר נוטל כדי תרומת מעשר וחלה וכו' והכא אח אמר הלוקח מפרש וכה את אמר נחתום מפרש ר' יונה אמר אימתפלגין ר' יוחנן ור"א חד אמר כן בעושה בטהרה כאן בעושה בטומאה נראה לפרש מתני' דהכא נחתום עם הארץ העושה בטהרה שאוכר גבל חזר לעשות לו חלתו בטהרה הלכך כיון דטרה כולי האי סמכין עליה נמי דודאי תקנה ואין לרין הלוקח ממנו להפריש והיה מתני' דמחייב ללוקח להפריש מיירי נחתום עם הארץ דלא מפרש ומד אמר כאן במדה דקה כאן במדה גסה ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא וכו' ומפרש התם אמתניתין אחריתי טעמא דחילוקא דבין גסה לדיקה משום חינוקות שלא יאכלו טבל בשם רבי יוחנן מדה דקה הואיל והמוכר משתכר הוא מפרש מדה גסה לוקח משתכר לוקח מפרש ופריך התם וקשיא על דרבי יוחנן אס בעושה בטהרה יפריש על הכל פ' אפילו מעשר שני ונסקוה לירושלים ומשני דבין הוא שלא יפריש כלום שאין מוסרין ודאי לעם הארץ כלומר דאפילו ודאי דאיכא למימר דעם הארץ יעשרנו אפי' הכי לא סמכין עליה דחיישין דילמא לא מתקן ליה והיינו דקאמר אין מוסרין אפי' ודאי לעם הארץ דוקא אבל למחר שרי ומתניתין נחתום חזר שמוכר למחר עסקין ואפי' דבין הוא הנהנתום לא יפריש לכל הפחות מעשר שני משום דטריחא מילתא ונמלא ללוקח מעם הארץ מעשר שני ומעלהו ואוכלו בירושלם ואין לפרש שאין מוסרין ודאי לעם הארץ אבל דמאי מוסרין דהא ליחא דבעירובין בפ' בכל מערבין (דף ל"ג) מוכח דאין מוסרין דמאי לעם הארץ גבי עם הארץ שאמר למחר קי לא אגודה של ירק וצפ' המוכר את הספיה וצ"ד דף פ"ה) גבי הלוקח ירק מן השוק וכו' וצפ"ק דחולין (דף י"ג) הנותן לחמיו מעשר את שהוא נתן לה ואת שהוא נוטל הימנה ומקשה ונמי על דרבי אלעזר אס במדה דקה יפריש על הכל ולא משני מידי לפי שכבר תירך לר' יוחנן והוא הדין לר' אלעזר ובירוש'

כא א"מ מ"י פ"ג מהלכות פרה ארומה הל' א':
כב ב ט הלכה א' ופ"ו
מהלכות קרבן פסח הל' ו':
כג ג מ"י פ"ג מהל' פרה הלכה ד':
כד ד טס הלכה א':
כה ה מ"י פ"ט מהל' מעשר הלכה י':

רבינו חננאל
... משנה שהפריש ודאי נוהר ולא נטמא. ואם נירוש (לרביעין) שמא שביעי הוא התורה אמרה ביום השלישי ואח"כ ביום שביעי, (ולכשיבא דרביעי) פרישת שביעי לטמאה השלישי לטמאה קודם הפרישה הוא ביום אחר. וכיון שלא היה ביום שביעי שמהא מעשה שביעי אלא בשקדמה הוא בשלישי, ואוקימנא לבר מרביעי וכו' ופשוטה היא. פירוש לשון (סנהדרין) [פרהדרין] כגון אנדרסים המסורה לשוקים. בלוטוי חבני העצה ושניין בלשון י"ן. ח"ד הנחמוסין לא חייבים הנחמוסין להפריש אלא תרומת מעשר. שרוא חלק אחר ממנו. פ"י (תיוב) מי שיש לו ק' אימת חייב לתת בהן י' אמות ללוי מעשר וחיוב הלוה לתת מאלו י' אמות איפת אחת לכהן הוא תרומת מעשר. נמצאת התרומת מעשר שחייב הלוה לתת לכהן איפת אחת שהיא אחת ממאה איפות (שלישית). והלוקח מעם הארץ דבר ברור הוא שהתרומה שהיא שנים ממאה והיא אחת מן ודאי מפרשין ונתנין אותה לכהן.

(א) ודברי רבינו אלו כמו שם לפי שם השולל כונה ואלו י"ל וחס נלתי לחוש ליום הרביעי לפרש שביעי לטמאה הוא העלוי לטמאה ה"י כיום אחד קודם הפרישה ויבין שלא היה וכו' (פ"ג).